

Rekordowy przerób w 2014 r. - dane PSPO

Rok 2014 był kolejnym rokiem, w którym odnotowano wzrost przerobu nasion rzepaku w krajowych zakładach tłuszczowych.

Jak wynika z danych zebranych wśród członków Polskiego Stowarzyszenia Producentów Oleju, które skupia około 90% krajowych zakładów przetwórczych, w ubiegłym roku przerobili oni ponad 2,4 miliona ton nasion rzepaku, czyli o 9% więcej niż w roku poprzednim.

Pozwoliło to na wyprodukowanie:

- 1,03 miliona ton oleju surowego
- 415 tysięcy ton oleju rafinowanego,
- 1,3 miliona ton śrutę poekstrakcyjnej rzepakowej,
- 53 tysięcy ton makuchu.

Uwzględniając wszystkie krajowe zakłady przerabiające nasiona rzepaku można stwierdzić, że w Polsce przerobiono ponad 2,6 mln ton nasion rzepaku. Ten historycznie rekordowy przerób jest ściśle powiązany z równie historycznie wysokim zbiorem nasion rzepaku jaki odnotowano w naszym kraju w roku 2014.

Według oficjalnych danych GUS, opublikowanych 19 grudnia ub. roku, zbiór ten wyniósł 3,2 mln ton, co stanowiło wzrost o 20% w stosunku do zbioru w 2013 roku.

Wzrost zbioru rzepaku o około 0,55 miliona ton, w porównaniu z 2013 rokiem, jest rezultatem nie tylko

sprzyjającym tej roślinie warunkom pogodowym, ale także notowanemu od kilku lat wzrostowi poziomu technologii jej uprawy.

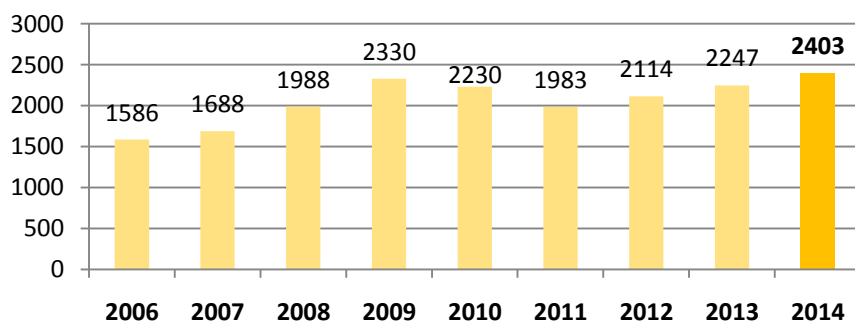
Jest on szczególnie widoczny w obszarze materiału siewnego. Istotnie zwiększył się areal obsiewany najnowocześniejszymi odmianami hybrydowymi rzepaku, które coraz częściej starannie dobierane są do konkretnych, lokalnych warunków.

Wszystko to sprawia, że o ile jeszcze kilka lat temu potencjał produkcyjny rzepaku w Polsce szacowany był na 3 miliony ton to obecnie można go szacować nawet na około 4 miliony ton. Na podkreślenie zasługuje fakt, że wspomniany postęp w produkcji rzepaku następuje przez wzrost plonowania przy stosunkowo stabilnej powierzchni jego uprawy.

Niestety, mimo dotychczas sprzyjających rzepakowi warunków pogodowych, niepokojem może napawać fakt braku jego ochrony przed jesiennymi szkodnikami, spowodowany skrajnie bezzasadną i nieodpowiedzialną decyzją Komisji Europejskiej wprowadzającą bezalternatywny zakaz stosowania neonicotynoidowych zapraw nasiennych.

Lech Kempczyński, PSPO

Przerób nasion rzepaku 2006-2014 (w tysiącach ton - dane PSPO)

W numerze:

- Rekordowy przerób w 2014 roku – dane PSPOstr. 1
- Wzrost produkcji oleju rzepakowego w Polscestr. 2
- Bilans śrut oleistych w sezonie 2014/15 wg KEstr. 2
- Import i eksport śrutę rzepakowej I-XI 2014str. 3
- Nowe odmiany rzepaku w rejestrze COBORUstr. 3
- Prognozy zbiorów rzepaku 2015/2016 - Oil Worldstr. 4
- Szacunki zbiorów oleistych-Rosjastr. 4
- Konferencja BASFstr. 4
- Notowaniastr. 6

Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju

ul. Grzybowska 2 lok. 49

00-131 Warszawa

tel.: 22 313 07 88

fax.: 22 436 39 66

e-mail: biuro@pspo.com.pl

www.pspo.com.pl

Oil Express:

Redakcja: **Joanna Żuchniewicz**

Foto:

własne, www.freefoto.pl, www.pixabay.com

Wzrost produkcji oleju rzepakowego w Polsce

Bardzo wysokie krajowe zbiory rzepaku, zarówno w 2013 r., jak i w 2014 r., rzutowały na wielkość produkcji oleju rzepakowego w Polsce w 2014 r. W ciągu pierwszych 9 miesięcy 2014 r. przedsiębiorstwa zatrudniające co najmniej 50 osób wytworzyły ok. 849 tys. t tego surowca, tj. o 29 proc. więcej niż przed rokiem (za IERiGŻ, "Rynek rolny").

Trzeba dodać, że w analizowanym okresie eksport oleju rzepakowego (kod: CN 1514) z Polski wyniósł prawie 355 tys. t i był o ponad 1/3 większy r/r. Ze względu jednak na spadek cen, jego wartość wzrosła znacznie mniej.

Największym odbiorcą oleju

rzepakowego z Polski w trzech pierwszych kwartałach 2014 r. były Czechy, gdzie trafiło ok. 136 tys. t surowca, tj. o 57 proc. więcej r/r. Do Niemiec wyeksportowano 107 tys. t oleju, czyli aż dwukrotnie więcej niż rok wcześniej. Z kolei na Słowację wysłano ok. 78 tys. t oleju rzepakowego, co w relacji rocznej oznacza wzrost o 4 proc. Łączny udział 3 wyżej wymienionych krajów w polskim eksporcie wyniósł 90 proc. wobec 84 proc. rok wcześniej.

W analizowanym okresie import oleju rzepakowego do Polski również znacznie się zwiększył (o 54 proc. r/r, do 103 tys. t). Warto zauważyć, że w tym przypadku nastąpiły duże zmiany

w zakresie dostawców. W ciągu pierwszych 9 miesięcy 2014 r. olej rzepakowy do Polski przywożono przede wszystkim z Czech (37 tys. t), Cypru (31 tys. t) oraz z Niemiec (11 tys. t), podczas gdy rok wcześniej największymi dostawcami były Austria, Belgia i Białoruś. Łączny udział Czech, Cypru i Niemiec w polskim imporcie oleju wyniósł 77 proc.

PSPO za Portal Spożywczy na pods. BGŻ

Bilans śrut oleistych w sezonie 2014/15 wg KE

Wg agencji Komisji DG Agri w sezonie 2014/15 produkcja śrut oleistych w Unii osiągnie 28 mln ton wobec 27,2 mln ton sezon wcześniej (+3%). DG Agri przewiduje wzrost produkcji śrutę rzepakowej w UE o około 1 mln ton do 14 mln ton, spadek dla sojowej o 0,4 mln ton do 9,8 mln ton oraz niewielki wzrost wytwarzania słonecznikowej do poziomu około 4,2 mln ton. W trakcie poprzedniego sezonu 2013/14 zapasy śrut oleistych (rzepakowej, sojowej oraz

słonecznikowej) praktycznie nie zmieniły się, a podobnie będzie w bieżącym poza niewielką redukcją dla sojowej.

Import śrut oleistych w sezonie 2014/15 powinien utrzymać się na poziomie 22,7 mln ton wobec 22,1 mln ton sezon wcześniej. Import śrutę sojowej powinien w bieżącym sezonie wzrosnąć z poziomu 18,5 mln ton do 18,9 mln ton, podobnie słonecznikowej o 0,3 mln ton do 3,4 mln ton, natomiast rzepakowej spaść z 0,1 mln ton do 0,4

mln ton (dzięki wzrostowi rodzimej produkcji). Podaż śrut oleistych łącznie powinna w bieżącym sezonie wzrosnąć o 3% do 51,3 mln ton. W sezonie 2014/15 zapowiada się 3% wzrost zużycia śrut oleistych do około 49,7 mln ton w tym największe będzie zużycie śrutę sojowej, tj. 28,2 mln ton (-0,1 mln ton), na drugim miejscu będzie śruta rzepakowa, tj. 14,1 mln ton (+1 mln ton), a na kolejnym słonecznikowa 7,4 mln ton (+0,4 mln ton).

PSPO za Fammu Papa na podst. KE

Bilans śrut oleistych UE (mln ton)

śruty:	sezon 2013/14 s				sezon 2014/15 p			
	rzepakowa	sojowa	słonecznikowa	razem	rzepakowa	sojowa	słonecznikowa	razem
zapasy początkowe	0,1	0,5	0,1	0,6	0,1	0,5	0,1	0,7
Produkcja	13,0	10,2	4,1	27,2	14,0	9,8	4,2	28,0
Import *	0,5	18,5	3,1	22,1	0,4	18,9	3,4	22,7
PODAŻ	13,5	29,2	7,3	49,9	14,4	29,3	7,6	51,3
użycie wewnętrzne	13,1	28,3	7,0	48,4	14,1	28,2	7,4	49,7
Eksport *	0,4	0,3	0,2	0,9	0,3	0,6	0,1	1,0
POPYT	13,4	28,7	7,2	49,3	14,4	28,8	7,5	50,7
zapasy końcowe	0,1	0,5	0,1	0,7	0,1	0,4	0,1	0,6

Źródło: DG Agri, p-prognoza, s-szacunki * poza handlem wewnątrz UE; sezon od VII do VI

Dane z 18 grudnia 2014 r.

Import i eksport śruty rzepakowej I-XI 2014

Według wstępnych danych zebranych przez Sparks, eksport śruty poekstrakcyjnej rzepakowej w okresie od stycznia do listopada 2014 roku wyniósł ponad 506 tysięcy ton na łączną sumę 172 mln USD i był on o 4% mniejszy od wielkości eksportu

śruty rzepakowej w analogicznym okresie roku 2013. Tymczasem import śruty poekstrakcyjnej rzepakowej w tym samym okresie wyniósł około 67 tysięcy ton i był o 18% większy od wielkości eksportu w tym samym okresie w 2013 roku. Główne kierunki

eksportu śruty poekstrakcyjnej rzepakowej to: Hiszpania, Niemcy, Irlandia Dania, Łotwa oraz Francja. Natomiast import tego towaru najczęściej odbywał się z Ukrainy, Niemiec, Słowacji i Białorusi.

Joanna Żuchniewicz, PSPO

Nowe odmiany rzepaku w rejestrze COBORU

Do Krajowego Rejestru Odmian wpisano cztery odmiany rzepaku jarego i czternaście ozimego. Komisja ds. rejestracji odmian roślin oleistych i włóknistych przy Centralnym Ośrodku Badania Odmian Roślin Uprawnych pozytywnie zaopiniowała wpisanie do rejestru nowych odmian roślin

oleistych. Niestety na liście nie znalazła się żadna odmiana roślin włóknistych.

W wypadku rzepaku ozimego zarejestrowano wyłącznie odmiany mieszańcowe, natomiast w jarej formie tylko jedna odmiana okazała się być populacyjna. Wszystkie odmiany pochodzą z zagranicznych

hodowli. Co ważne w katalogu znalazły się dwie nowe odmiany rzepaku odporne na kiłę kapusty - chorobę, która w ostatnim czasie m.in. ze względu na zwiększenie areалу uprawy tej rośliny, niestety stanowi coraz większy problem.

PSPO na podst. Farmer.pl

NOWE ODMIANY RZEPAKU OZIMEGO I JAREGO W KRAJOWYM REJESTRZ ODMIAN

RZEPAK OZIMY

Nazwa	Odmiana	Podmiot zgłaszający
Alvaro KWs	mieszańcowa	KWS Polska
Amazon	mieszańcowa	Limagrain Central Europe Societe Europeenne Spółka Europejska Oddział w Polsce
Anderson	mieszańcowa	Limagrain Central Europe Societe Europeenne Spółka Europejska Oddział w Polsce
Atora	mieszańcowa	Saaten-Union Polska
DK Exalte	mieszańcowa	Monsanto Polska
DK Exedo	mieszańcowa	Monsanto Polska
DK Exsor	mieszańcowa	Monsanto Polska
Kuga	mieszańcowa	Saaten-Union Polska
Mentor	mieszańcowa odporna na kiłę kapusty	Saaten-Union Polska
Nimbus	mieszańcowa	Saaten-Union Polska
SY Alistrom	mieszańcowa odporna na kiłę kapusty	Syngenta Polska
SY Florida	mieszańcowa	Syngenta Polska
SY Medal	mieszańcowa	Syngenta Polska
Thure	mieszańcowa półkartłowa	Saaten-Union Polska

RZEPAK JARY

Agra	populacyjna	Lantmännen ek för
Mandela	mieszańcowa	Saaten-Union Polska
Medicus	mieszańcowa	Saaten-Union Polska
Menthal	mieszańcowa	Saaten-Union Polska

Prognozy zbiorów rzepaku 2015/2016 - Oil World

Według analityków BGŻ, pojawiają się pierwsze, bardzo wstępne, prognozy zbiorów rzepaku w przyszłym sezonie 2015/16. Według Oil World, unijna produkcja rzepaku zmniejszy się o 3-4 mln t w odniesieniu do sezonu bieżącego i prawdopodobnie wyniesie ok. 20,5-21 mln t. Spadek zbiorów będzie konsekwencją m.in. niższej powierzchni zasiewów rzepaku

ozimego.

Tegoroczne plony rzepaku prawdopodobnie również będą niższe w stosunku do wysokich uzyskanych w 2014 r., ze względu m.in. na unijny zakaz stosowania insektycydów z grupy neonikotynoidów do zaprawiania nasion rzepaku.

Prognozowany spadek produkcji rzepaku w UE prawdopodobnie będzie częściowo rekompensowany spodziewanymi wysokimi zapasami na koniec sezonu bieżącego. Oil World w swoim raporcie z końca stycznia prognozuje, że mogą one wynieść ok. 1,6 mln t wobec blisko 0,85 mln t przed rokiem i 0,95 mln t przed dwoma laty.

PSPo za Portal Spożywczy na podst. BGŻ

Szacunki zbiorów oleistych - Rosja

W Rosji szacunki zbiorów oleistych (soja, słonecznik oraz rzepak) w bieżącym sezonie 2014/15 wskazują na stabilną ilość około 13 mln ton, tj. 0,3% mniej niż w rekordowym sezonie poprzednim. W bieżącym sezonie miała miejsce 10% redukcja produkcji słonecznika do 9 mln ton, ale ten spadek zrekompensowała rekordowa produkcja soi oraz rzepaku. W Rosji w bieżącym sezonie produkcja rzepaku osiągnęła 2,5 mln ton, czyli

więcej niż sezon wcześniej. Podobnie odnotowano rekordowe zbiory soi na poziomie 2,5 mln ton (+55%). Należy odnotować znaczny przyrost produkcji tej uprawy w ciągu ostatnich kilku lat. Istotny wzrost produkcji soi oraz redukcja słonecznika będzie skutkować wzrostem produkcji śrut oraz zmniejszeniem wytwarzania olejów w sezonie 2014/15, co powinno przełożyć się na wzrost importu oraz spadek eksportu olejów.

W Rosji perspektywy wiosennych zasiewów oleistych pod zbiory w br. będą pod znakiem pogorszenia sytuacji ekonomicznej, co może się odbić na stosowanej jakości ziarna oraz areale. W rezultacie może to doprowadzić do spadku areалу, plonów i w rezultacie zbiorów niektórych upraw oleistych, jakkolwiek areal samego słonecznika powinien się zwiększyć.

PSPo za FammuFapa na podst. Oil World

Produkcja oleistych w Rosji (mln ton)

Produkcja	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15 p	zmiana w %
słonecznik	9,50	8,00	10,00	9,00	-10,0
soja	1,76	1,81	1,64	2,54	54,9
rzepak	1,06	1,04	1,39	1,45	4,3
Oleiste razem:	12,32	10,85	13,03	12,99	-0,3

Źródło: Oil World, p-prognoza

Źródło: FAMMU/FAPA na podst.: Oil World

Konferencja BASF

15 stycznia 2015 na terenie Centrum Expo XXI w Warszawie miała miejsce konferencja prasowa BASF Crop Protection. Tematem tegorocznej konferencji było hasło „Bliżej rolnika”. Dział Crop Protection przedstawił serwisy jakie będzie oferował rolnikom w tym roku oraz nowości produktowe przygotowane na ten

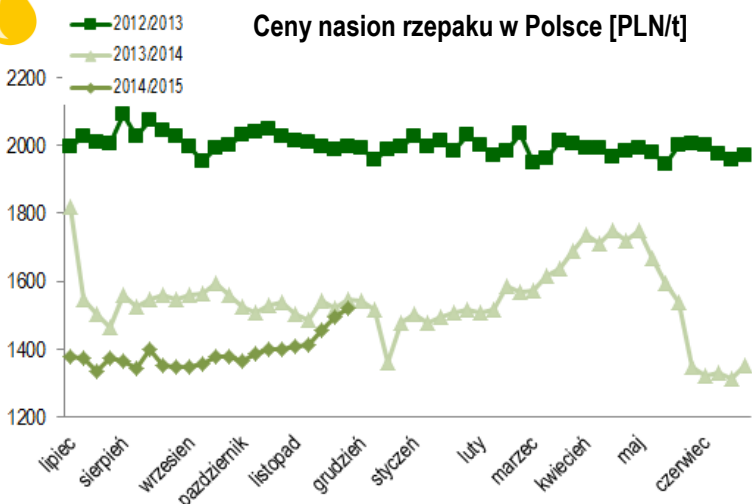
sezon. Dla rzepaku BASF wprowadza w 2015 r. środek Fastac Active 050 ME (zawiera alfa-cypermetrynę w formie mikroemulsji). To insektycyd do stosowania w pszenicy ozimej, jęczmieniu jarym i rzepaku ozimym. Ważnym punktem programu był również jubileusz 150-lecia BASF. O historii i rozwoju BASF

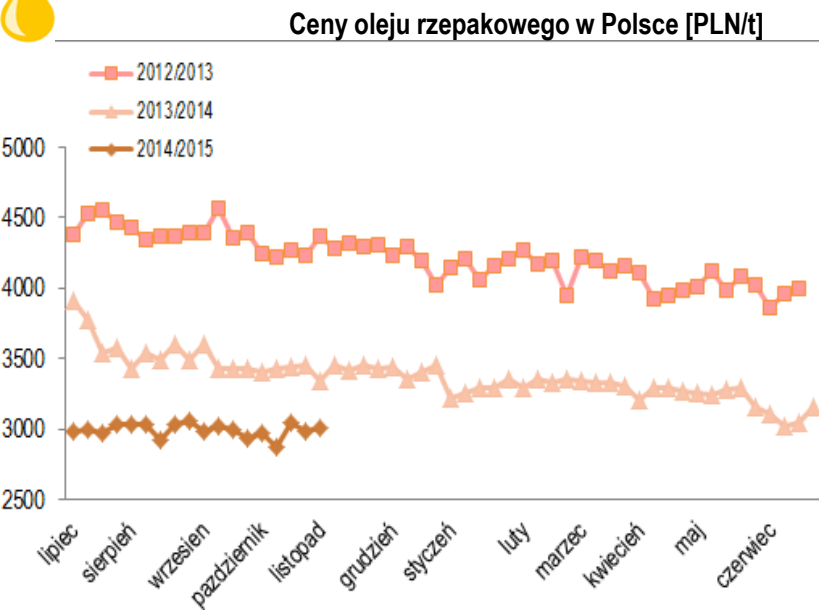
w trakcie tego półtora wieku opowiedział dyrektor działu BASF Crop Protection w Polsce, Cezary Urban.

Ewa Myśliwiec, PSPo

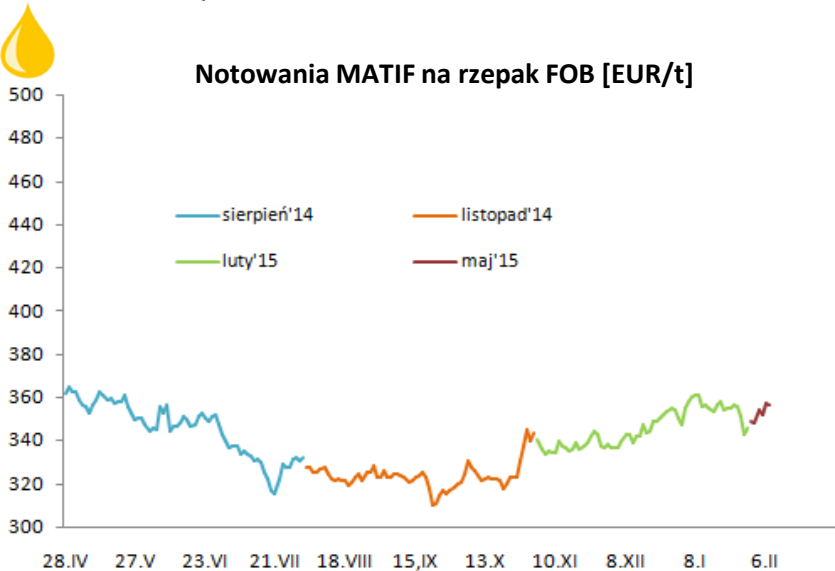
Ceny nasion rzepaku w Polsce [PLN/t]

Ceny oleju rzepakowego w Polsce [PLN/t]

Notowania MATIF na rzepak FOB [EUR/t]

opracowanie PSPO na podst. Euronext

Średnie ceny produktów rzepakowych w Polsce

19.I-25.I

Wg MRIRW

Produkt	Cena netto [PLN/t]	Zmiana roczna [%]
Nasiona rzepaku	1522	1
Olej rafinowany	2943	-10,7
Śruta	865	-5,8
Makuch	872	-12,1

Polski handel zagraniczny

Wg MRIRW [t]

Nasiona rzepaku	I-XI 2013	I-XI 2014
Eksport	721 530	738 111
Import	210 466	189 093
Olej rzepakowy	I-XI 2013	I-XI 2014
Eksport	346 724	89 420
Import	450 008	129 025

Notowania MATIF na rzepak (FOB)

z dn. 9. II

Wg Euronext

Dostawa	Cena [Euro/t]	Kurs EUR [PLN] (NBP)	Cena [PLN/t]
Maj' 15	356,75	4,1695	1487,5
Sierpień' 15	348		1451
Listopad' 15	350,75		1462,5
Luty'16	351,50		1465,6

Notowania różne

Wg FAMMU/FAPA, Orlen

Produkt	Jednostki	Cena
Nasiona rzepaku CIF październik/grudzień Hamburg 22 I	[USD/t]	415
Olej rzep. sur. FOB wrzesień Rotterdam 29.I	[EUR/t]	639
BIO 100 PKN Orlen 9 II	[PLN/m ³] netto	3 506
BIO ON PKN Orlen 9 II	[PLN/m ³] netto	3556